

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvvm Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisqve
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvvm Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab
Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici
dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

2 Fructus beneficij, viuente titulari, cui debentur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

anno de elect. in 6. & ad vñ fructuarium fructus omnes a solo separati suo nomine pertinet; i. si eius. ss. de rei vend. conseq[ue]nter Episcopus morturus donans alicui presen-
ti & acceptanti omnes & singulos fructus collectos, & a solo separatis quomo d[omi]n[u]m ad suum Episcopatum spe-
ciantes, dona se censem[er]e fructus omnes illius anni perti-
nentes ad Episcopatum, in quibus iam erat donator ius
quatum aere diem, quo illos donauit; quales esse celen-
tum non solum decimae, & alij fructus, qui tunc erant col-
lecti, & in horrea reconditi; sed etiam qui erant iam messi,
& arboribus, vel terra separati, et amissi nondum essent
triturati, nec grana ex spicis excusata; & siue fructus illi a
seruus Episcopi, seu beneficiariis collecti, & separati fuer-
int, siue ab ipsis colonis ea mente messi, & collecti iam
erant, ut ex eis decimas soluerent; cum fructus omnes
decomandi causa a solo separati, beneficiariorum, esse
coleinatur.

(Ad: erendum quod haec au[tem] opinio videtur co-
tra Bulam Iulij III. que in ip[s]tum sicut constit. 9. edit.
Anno 1550. vbi Papa dicit Beneficiorum fructus, tempo-
re obitus Beneficiariorum inexactos, ad successores in be-
neficiis spectare.)

DECISIO IX.

Ex cons. 5. in Novis, deest in antiquis.

Clericus modo regularis non sit, de patimorialibus,
vel quasi, etiam donando pro l[ib]ito, vt laicus dispo-
site potest, c. qui nos, de testam. quæ sita vero ex fructu-
bus beneficij, seu intuitu e[st] clef[er]t, non nisi intuitu veræ
paupertatis, vel pietatis alii cui elargiri nequit, & alii ter-
tius, scilicet tam donatarius, quam donator peccat, &
ca pauperibus, & operibus per restituere tenetur.

DECISIO X.

Ex cons. 9. in Novis, deest in antiquis.

LEx prohibitis patri ne iadu[m] filio, ûl[tra] quin-
tam partem bonorum dare possit, donantem pro ani-
mata ad opera pia, vel in remunerationem, non obligat
a Nuvar. In Man. c. 26. num. 29.

DECISIO XI.

Ex cons. 11. alias 1. de ætate & qualit. ordin.

Donatio caufa mortis cum clausula, De non reuocā-
do, licet valeat si modo vel bis dispositoriis inter a-
n[er]fecus tamen si in exequitoriis fiat; ex Cou. par. 2.
vbi de test. nu. 13. Sed neque donatio caufa mortis facta
receditur reuocata, si quis postea donec inter viuos, pu-
nus donatarium interisse. Arg. i. si de dolo de h[ab]et initit.

TITULUS XVII.

De Peculio clericorum.

Hic titulus deest in antiquis.

S V M M A R I V M.

1 Clerico filio familiæ datum sit peculium castrense.
1 Fructus beneficij, viuente titulari, cui debentur.

DECISIO I.

Ex cons. 1. in Novis, deest in antiquis.

Clericus tonsuratus, filius familiæ annuatim a patre
pecunias accipies, vt clericus aliter se sustinet, de pre-
dictis pecunias testari, aut alio modo disponere potest,
non obstante quod sit filius familiæ; sique ei huiusmodi
peculium castrense. Arg. Auth. presbyt. de episc. & cler.
Cor. cit. Vnde ludendo efficaciter dominium illius in
alium transfeat, sic ut etiam omne id, quod lucratur.

DECISIO II.

Ex consil. 56. alias 34. de præben.

Beneficiorum fructus, viuente titulari, seu illorum re-
scientorio, a solo separatis ei debentur, sicut etiam
locationum pensiones correspondentes fructibus a solo
separatis & hoc etiam nonnulli suissent in horrea rep-
o-

sitione, cum idem de perceptis, & a solo separatis iudicandis
sit. Argum. i. si eius. ss. de rei vend. vnde si illos viens de-
bita honesta contrahendo consumpliserit, non facerent
spolium, alias sic. De iure autem de heretetur successor in
beneficio, cap. c. in vos, de officio rei. & c. qui sepe, de
elect. in 6. sicut & collecti sede vacante, nisi alteri applicati
essent.

TITULUS XVIII.

De testamentis.

S V M M A R I V M.

- 1 Restituere tenetur famulus, qui compensandi animo cl[er]e
accepta, fecit, ne heres tot sibi relinqueret.
- 2 Heres testatoris confessario non tenetur nisi in verissimi-
libus credere.
- 3 Deponens testator pecunias cum pacto nihil soluendi
depositario iniuste facit, & usuram committit.
- 4 Relictum collegio pro anniversario quotannis celebra-
ndo, inter Collegiatos presentes diuidi nequit.
- 5 Legitima Iudeorum, & infidelium filiis conuersis, & viis
parentibus, debetur.
- 6 Alienare extra familiam prohibito succedere non po-
test extraneus ex testamento, sed sic ab intestato.
- 7 Instituio in alterius voluntate relictu[m] an valeat.
- 8 Incapax, cui aliiquid tacita fide relictu[m] est, illud denun-
tiando lucratus dimidiam partem, alij vero tertiam,
- 9 Substitutos, si sine liberis deceperit institutus, monaste-
rium, quod institutus intrat, quando succedit,
- 10 Testamentum clerici, vel Episcopi in urbe decedentis
de rebus per negotiationem quæ sitis, vt validum.
- 11 Regularis ex Papa privilegio ad pia testari potest.
- 12 Testamentum factum cogitante ingredi religionem, pro
fessione confirmatur.
- 13 Legatum Minoribus, vt eis præsit quomodo faciendum.
- 14 Testamentum a parochi scriptum, & sola manu testa-
toris subscriptum an valeat.
- 15 Beneficiarii heres a patre institutus, an ex beneficij
fructibus legata mandata soluere teneatur.
- 16 Extra viagans Pij V. reuocans privilegia concessa cleri-
cis disponendi in favorem illegitimum, quomodo
intelligenda.
- 17 Legatum, quo mandatur heredi, vt detur vni aliiquid,
an censeatur perpetuum.

DECISIO I.

Ex cons. 1. alias 17.

S I testator relinq[ue]re deliberans 200. in suo testame-
to cu[m] famulo suo debenti ei 50. clam minus im-
sublata, sed antequam relinq[ue]ret, dixit eidem se ob id deli-
berasse, & seruus respondens se ob id gratias agere; sus-
cipere tamen vt sibi solum relinq[ue]at centu[m] quinquaginta
; quod fecit animo compensandi praedita quinquaginta
sublata, que ex 200. sibi legandis remittebat, testa-
to e mortuo & solum centum quinquaginta legatis, non
potest famulus quinquaginta que debebat, ultra 150. le-
gara reuinere, loco alioru[m], 50. quia legasset testator, si ip-
se non impedit, sed ex illis 150. legatis, quinquaginta
que clam subtraxit, heredi relinq[ue]re teneatur. Quia cum
titulari, vel legare, & testari, & legare velle diuerſa sint,
Arg. tex. in L. in vendenis, de contrah. empt. & voluntas
volumi visque ad extre[m]um vita extum murari potest,
c. ultima voluntas. 13. q. 2. eti[us] deliberasset testator 200.
relinq[ue]re, quia tamen non nisi 150. legasset, non censem-
tur famulus a reliquis 50. testator ignotus, & restituto
ne eorum liberatus, ob bonum propositum, quod habuit,
eo quod propositum in mente retentum parit abortum.
I. si repetendi. C. de conducta ob causam.

DE

